

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **E. M.**

skazanego z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., art. 157 § 2 k.k. i inne
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 28 lutego
2020 r., z urzędu, kwestii dopuszczalności kasacji wniesionej przez obrońcę
skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 28 czerwca 2019 r., sygn. akt VIII Ka (...),
zmieniającego w części wyrok Sądu Rejonowego w B. z dnia 22 lutego 2018 r.,
sygn. akt III K (...),

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k., art. 523 § 2 k.p.k. i art.
429 § 1 k.p.k.

postanowił:

1. pozostawić bez rozpoznania kasację obrońcy skazanego E. M. ;
2. obciążyć skazanego E. M. kosztami sądowymi postępowania
kasacyjnego;
3. zasądzić od skazanego E. m. na rzecz oskarżycielek
poślukowych I. C. , A. N. i M. L. kwoty po 300 zł (trzysta złotych)
tytułem zwrotu wydatków poniesionych na wynagrodzenie
pełnomocnika za sporządzenie odpowiedzi na kasację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 lutego 2018 r. Sąd Rejonowy w B. w sprawie o sygn.
akt III K (...), uznał E. M. za winnego popełnienia kilku czynów zakwalifikowanych z
art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., z art. 217 § 1 k.k. oraz z art. 157 § 2 k.k., za
które, na podstawie art. 91 § 2 k.k., wymierzył mu karę łączną roku i 6 miesięcy
pozbawienia wolności. Ponadto Sąd Rejonowy zasądził od E. M. zadośćuczynienie

na rzecz pokrzywdzonych za doznane krzywdy oraz orzekł o kosztach postępowania.

Od powyższego wyroku apelację wniósł oskarżony oraz jego obrońca.

Wyrokiem z dnia 28 czerwca 2019 r., w sprawie o sygn. akt VIII Ka (...), Sąd Okręgowy w B. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że: uchylił rozstrzygnięcie o karze łącznej pozbawienia wolności, obniżył wymiar kary orzeczonej za poszczególne przypisane oskarżonemu czyny oraz orzekł nową karę łączną roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby 4 lat, oddając oskarżonego pod dozór kuratora. W wyroku były zawarte także inne rozstrzygnięcia dotyczące środków karnych oraz kosztów procesu.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanego zarzucając rażąco i mającą istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku obrazę prawa, tj. „art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 447 § 1 k.p.k. i 457 § 1 k.p.k. w zw. z art. 6 EKPCZ i art. 45 w zw. z art. 176 pkt 1 Konstytucji RP”; „art. 6 EKPCZ w zw. z art. 45 pkt 1 i 176 pkt 1 Konstytucji RP”; „art. 45 Konstytucji RP i art. 6 EKPCZ”. W treści obszernie zreferowanych zarzutów kwestionowano zapewnienie oskarżonemu prawa do rzetelnego i bezstronnego procesu, jak również skutecznego środka prawnego, wskazując na dokonanie przez Sąd stronnictwej oceny dowodów.

Skarżący wniósł o „uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w B. III Wydziału Karnego z dnia 28 czerwca 2019 r. i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania w zaskarżonym zakresie”.

Zarządzeniem Przewodniczącego VIII Wydziału Karnego Odwoławczego w B. z dnia 5 listopada 2019 r., po stwierdzeniu, że kasacja odpowiada warunkom formalnym, na podstawie art. 530 § 1 k.p.k., przyjęto ją i akta sprawy przestawiono Sądowi Najwyższemu celem rozpoznania kasacji.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w B. wniósł o pozostawienie jej bez rozpoznania jako niedopuszczalnej z mocy prawa, natomiast pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych I. C. , A. N. i M. L. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W wyniku analizy treści kasacji należało stwierdzić, że jest ona niedopuszczalna z mocy ustawy i, chociaż była wadliwie przyjęta, obecnie należało pozostawić ją bez rozpoznania, o co słusznie wnioskował Prokurator w odpowiedzi na kasację.

Zgodnie z przepisem art. 519 k.p.k., kasacja przysługuje tylko od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie. Jednocześnie przepis art. 523 § 2 i 3 k.p.k. określa przedmiotowe ograniczenia i wskazuje kategorie spraw, w których kasacja może być wniesiona przez strony. Paragraf 2 tego przepisu stanowi, że kasację na korzyść oskarżonego można wnieść jedynie w razie skazania za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Według treści art. 523 § 4 k.p.k., ograniczenia przewidziane w art. 523 § 2 i 3 k.p.k. nie dotyczą kasacji wniesionej z powodu uchybień określonych w art. 439 k.p.k. (bezwzględne przyczyny odwoławcze) lub przez tzw. podmiot szczególny, wymieniony w art. 521 k.p.k. (Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich, a także Rzecznik Praw Dziecka jeżeli przez wydanie orzeczenia doszło do naruszenia praw dziecka).

Jak już wskazano wcześniej, w przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy, po rozpoznaniu apelacji oskarżonego oraz jego obrońcy, zmienił rozstrzygnięcie o karze w ten sposób, że wymierzył E. M. karę jednego roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący cztery lata.

Uwzględniając wskazane powyżej ograniczenia, obrońca mógł wnieść kasację tylko w sytuacji dostrzeżenia zaistnienia bezwzględnych przesłanek odwoławczych z art. 439 § 1 k.p.k. Tymczasem takiego charakteru nie ma żaden z zarzutów podniesionych w kasacji. Także w jej uzasadnieniu skarżący nie wspomina o ewentualnym uchybieniu mającym rangę bezwzględnej przyczyny odwoławczej.

W konsekwencji, skoro kasacja ta została wadliwie przyjęta, Sąd Najwyższy zobligowany był do pozostawienia jej bez rozpoznania, jako niedopuszczalnej z mocy ustawy.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 637 § 1 k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

O zwrocie wydatków poniesionych przez oskarżycielki posiłkowe w związku z ustanowieniem pełnomocnika do sporządzenia odpowiedzi na kasację orzeczono na podstawie § 11 ust. 2 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800, ze zm.). Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku w zakresie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w kwocie wskazanej w odpowiedzi na kasację. Pełnomocnik oskarżycielek posiłkowych domagała się zasądzenia na rzecz każdej z nich kwoty po 1200 zł, wskazując na „zestawienie kosztów”. Jednak takie zestawienie kosztów dotyczące postępowania kasacyjnego nie zostało przedłożone. W aktach sprawy znajduje się wniosek dotyczący kosztów związanych z postępowaniem przed Sądem I i II instancji. Uznając sporządzenie odpowiedzi na kasację za dokonanie określonej czynności procesowej w toku postępowania kasacyjnego (§ 12 ust. 1 ww. Rozporządzenia), Sąd Najwyższy zasądził na rzecz oskarżycielek posiłkowych kwoty po 300 zł za wydatki związane z przygotowaniem przez ich wspólnego pełnomocnika jednej odpowiedzi na kasację w imieniu wszystkich trzech oskarżycielek.

Z tych wszystkich względów, orzeczono jak w postanowieniu.